

TARİH DERSLERİNDE TARİH WEB SİTELERİNİN ELEŞTİREL BİR BARIŞ AÇISIYLA İNCELENMESİ*

İsmail H. DEMİRCİOĞLU**

Özet

Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında meydana gelen değişim insanoğlunun yaşamının her alanını etkilemiştir. Bu değişimin etkilediği önemli alanlardan birisi okullar ve öğretim etkinlikleridir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin önemli bir unsuru olan internet günümüzde hemen hemen her eğitim kurumuna girmiştir. Öğretmen ve öğrenciler interneti sık sık kullanmaktadırlar. İnternete dayalı kaynaklar öğrencilerin ödev hazırlama sürecinde onların en önemli yardımcılarından biri haline gelmiştir. Özellikle tarih dersleri bünyesinde, tarihi bilgi içeren web siteleri öğrenciler tarafından sık sık kullanılmaya başlanmıştır. Tarih dersleri için kullanılan web siteleri incelendiği zaman, bu sitelerin bir kısmının bilimsel bilgi içermediği ve kişisel görüşlere dayandığı görülmektedir. Öğrenciler bilimsel olmayan bu web sitelerini kullanmakta ve sağlıklı ödevler hazırlamaktadırlar. Bu problemin altında yatan en önemli sebep, öğrencilerin tarih web sitelerini nasıl değerlendirebilecekleri konusunda yeterli bilgi ve deneyimlerinin olmamasıdır. Bu bağlamda, tarih dersleri bünyesinde öğretmenlerin öğrencilerine tarih web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla nasıl değerlendirebileceğini öğretmeleri gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, tarih dersleri bünyesinde kullanılan tarih web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla nasıl incelenebileceğini, ilgili literatürün ışığı altında ortaya koymaktır.

Anahtar Sözcükler: Tarih öğretimi, tarih web siteleri, tarih web sitelerini değerlendirme

Giriş

Çağımızda bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) alanında çok hızlı bir değişim yaşanmaktadır. Bu değişimden etkilenen önemli alanlarda birisi eğitim ve eğitim kurumlarıdır. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde bilgi, beceri ve tutumlar öğrencilere daha kolay öğretilenilmekte ve bu bilgiler daha kalıcı hale gelebilmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin önemli bir ayağı internettir. Farklı bilgisayarların bir ağ oluşturacak şekilde birbirine bağlanmasıyla oluşan internet, bilginin zaman ve mekan zorunluluğu olmadan rahatlıkla paylaşılmasına olanak sağlamakta, bilginin paylaşımı hızlandırmakta ve iletişimi kolaylaştırmaktadır. İnternet, elektronik posta, sohbet, video konferans ve web sayfaları aracılığıyla kullanıcılarına gerek iletişim gerekse bilgi sağlamaktadır (Oral, 2005). Buna ilaveten, internet, kullanıcılarına eş

* Bu çalışma, 14-16 Mayıs 2008 tarihinde Çanakkale’de düzenlenen Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Sempozyumunda bildiri olarak sunulmuştur.

** Doç. Dr.; Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi.

zamanlı (sekron) ve eş zamanlı olmadan (asekron) görsel ve işitsel iletişim şansı vermektedir (Oral, 2005). Günümüzde internetin en fazla kullanıldığı alanlardan birisi eğitim kurumlarıdır. Eğitim kurumlarında gerek öğretmenler gerekse öğrenciler interneti önemli bir başvuru kaynağı olarak görmekte ve kullanılmaktadırlar.

İnternetin eğitimin farklı amaçları için kullanılabilceği görülmektedir. Oral'a (2005) göre internetten faydalanmanın 6 değişik biçimi bulunmaktadır. Bunlar şu şekildedir:

- Uzaktan eğitim için internet
- Sınıf öğretimini destekleme için internet
- Araştırma \ başvuru kaynağı olarak internet
- Hizmet içi eğitimi yaygınlaştırmak için internet
- Halk eğitimi için internet
- Bireysel öğretimi gerçekleştirmek için internet

Yukarıda görüldüğü üzere internet eğitimin her alanına girmiştir. İnternet aracılığıyla sınırlar ortadan kalkmakta, sınıf içi etkinliklere önemli katkılar sağlanmakta, geniş halk yığınları eğitilebilmekte ve yaşam boyu öğrenme olanağı sağlanabilmektedir. Buna ilaveten internet, insanların zaman ve mekana bağlı olmadan kullanılabileceği bir unsur olduğu için fırsat eşitliği sağlamaktadır. Ayrıca sanal topluluklar aracılığıyla zamana ve mekana bağlı olmadan insanlarla temasa geçilebilmektedir (Acun, 2003 aktaran Acun, 2006).

İnternetin eğitime sağladığı bu genel faydalarının yanında, sınıf atmosferine ve bireysel öğrenmeye önemli katkıları bulunmaktadır. İnternetin sınıf atmosferine yönelik temel kullanım alanlarının bir kısmını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Kavram öğretimi için internet
- Farklı öğrenenlerin öğrenme şekillerine hitap etmek için internet
- Birinci elden kaynaklara ulaşmak için internet
- Üst düzey düşünme becerilerini geliştirmek için internet
- Öğrenenlere tartışma ve iletişim olanağı sağlamak için internet
- Bilimsel araştırma becerilerini geliştirmek için internet (Knowledge Network Explorer 2003; Clarke & Slotta 2000).

İnternetin okullara ve sınıflara yönelik yukarıdaki kullanım alanları incelendiğinde, internet aracılığıyla öğrencilere bilgi kaynaklarının sunulmasının yanında zengin öğrenme ortamları ve değişik becerin rahatlıkla kazandırılabilceği görülmektedir.

İnternet gerek bireylere gerek eğitime sunduğu katkıları sayesinde toplumun ve eğitim kurumlarının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Özellikle eğitim kurumlarında internetin kullanımında çok yoğun bir artış vardır. İnternetin toplumda ve okullarda kullanımının yaygınlaşmasına karşın, onun doğru ve bilinçli kullanıldığını söyleyemeyiz. Özellikle eğitim kurumlarında internetin kullanımından istenilen düzeyde fayda elde edebilmek için onun en uygun biçimde nasıl kullanılabileceğini bilmek gerekmektedir (Twidle, Sorenson, Childs, Godwin, & Dussart 2006).

İnternet önemli bir bilgi kaynağı olmasına karşın, denetimsiz olduğu için isteyen herkes istediği bilgiyi internetten yayımlayabilmektedir. Bunun neticesinde internette bilimsellikten uzak, yanlış ve yönlendirme amaçlı bilgilere rastlayabilmekteyiz. İnsanlar bilimsel olgulara dayalı olmaksızın web sayfalarında geçmiş ve bugün ile ilgili görüşlerini yayımlamakta ve bu bilgiler özellikle öğrenciler tarafından kullanılmaktadır. Başka bir deyişle özellikle eğitim kurumlarında öğrenciler, ödevlerini hazırlarken bilimsel bilgiler barındırmayan web sitelerini kullanarak yanlış sonuçlara ulaşmakta ve yanlış bilgilenmektedirler. Bu durum öğrencilerin web sitelerindeki bilgilerin bilimsel olup olmadığını nasıl analiz edebilecekleri konusunda yeterli bilgi ve becerilerinin olmadığını göstermektedir. Gerçektende bu alanda yapılan bilimsel çalışmalar, öğrencilerin bir kısmının internete dayalı bilgileri eleştirel bir bakış açısıyla nasıl analiz edebileceklerini bilmediğini göstermektedir (De Jager & Nassimbeni 2002, cited in Somi & Jager 2005). Başka bir deyişle öğrenciler bilgi okuryazarlığı (Information Literacy) konusunda yeterli bilgi ve deneyime sahip değildirler.

Bilgi okuryazarlığı tanımı incelendiğinde, bu kavramın değişik şekillerde tanımlandığı görülür. American Library Association'a (1989) göre bilgi okuryazarlığı bireylerin bilgiye ihtiyaç duyduğu zaman bilgiye ulaşabilmeleri, yerleştirebilmeleri, değerlendirebilmeleri ve etkili bir biçimde kullanabilmelerini içermektedir. Başka bir deyişle bilgi okuryazarlığı becerilerine sahip olan bireyler ihtiyaç duyduğu bilgiyi fark etme, ona ulaşma, analiz etme, değerlendirme ve ihtiyaç duyduğu alanda ve problemlerinin çözümünde kullanabilmelidirler. Bilgi okuryazarlığı ile öğrencilere bazı temel beceri ve nitelikler kazandırılmalıdır. Bunların bir kısmı aşağıdaki gibidir (Bilgi Okuryazarlığı, 2008):

- Toplanan bilginin değerlendirilmesi
- Bilgiyi geçerlilik ve güvenilirliğe göre eleme
- Bilgiler gerçeği mi yansıtıyor? (Araştırmalarda gerçekliği ispat edilebilir bir bilgi mi?)
- Bilgiler görüşleri mi yansıtıyor? (Herhangi bir kişinin düşünce ve görüşlerini mi yansıtıyor?)
- Bilgiler güncel mi?
- İhtiyaç duyulan bilgi bulunabildi mi?
- Farklı bakış açılarını dikkate alma

Bilgi okuryazarlığı ile öğrenciler kendilerine sunulan bilgileri ve inceledikleri materyalleri okudukları ve izlediklerini daha derinlemesine inceleyip anlama becerisini kazanacaklardır. Başka bir deyişle bilgi okuryazarlığı öğrencilere satır aralarını okuma ve anlama becerisi kazandırabilecektir. Bu beceriler bireyleri her gün farklı bilgi kaynaklarında çok miktarda bilginin sunulduğu toplumlarda vazgeçilmez beceriler olarak karşımıza çıkmaktadır. Demokratik toplumlarda insanların yönlendirilmemesi ve farklı emellere alet edilmemesi için bilgi okuyularlığının topluma kazandırılması esastır. Buna ilaveten bilgi okuryazarlığının öğrencilere kazandırılması gereken bir diğer temel özelliği ise internette bulunan her türlü materyalin doğru olduğunun ve sorgulanması gerektiği anlayışıdır.

Bu çalışmanın amacı, tarih dersleri bünyesinde kullanılan tarih web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla nasıl incelenebileceğini, ilgili literatürün ışığı altında ortaya koymaktır. Bu çerçevede aşağıdaki sorunlara cevap aranmaya çalışılmıştır:

- Tarih web sitelerinde bilgi boyutundan yaşanan problemler nelerdir
- Tarih web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla nasıl incelenebilir

Metod

Çalışmada ilgili literatür taranmıştır. Bu çerçevede, bilgi ve iletişim teknolojiler, tarih web siteleri ve web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla incelenmesine yönelik literatür toplanarak, çalışma elde edilen bu verilere dayandırılmıştır.

Tarih Öğretimi ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Tarih derslerindeki içerik öğrencilerin yaşadıkları zaman diliminden çok önce cereyan etmiş olayları içerdiği için, bu ders bazı öğrencilerin gözünde soyut ve sıkıcı bir ders olarak algılanmaktadır. Buna ilaveten, tarih derslerinin isim, sayı ve maddelelere dayalı olarak öğretilmesi ise tarih dersini daha sıkıcı, sevilmeyen ve verimsiz bir ders haline getirmektedir (Demircioğlu, 2007). Tarih derslerinin üst düzey düşünmeye katkı sağlaması, verimli ve öğrencilerin zevk alarak öğrendiği dersler haline getirilebilmesi için yapılacak işlerin başında geçmişin işitsel ve görsel olarak bugüne getirilmesi gelmektedir. Geçmiş bugüne getirmek içinse tarih öğretmenlerine yardımcı olabilecek ana unsurlardan birisi bilgi ve iletişim teknolojileridir. Bilgi ve iletişim teknolojileri tarih öğretimi anlayışında önemli değişimlere yol açmıştır (Fisher, 2004). Özellikle tarihle ilgili web siteleri öğretmen ve öğrencilere tarihsel bilgiye ilaveten önemli görsel ve işitsel materyaller sunmaktadır.

İnternetin olmadığı dönemlerde tarih ders kitapları öğretmenlerin ve öğrencilerin geçmişi anlamak için kullandığı temel kaynaklar konumundaydı. İnternet aracılığıyla tarih ders kitaplarına ilaveten, pek çok yazılı, görsel ve işitsel materyal öğretmen ve öğrencilerin hizmetine sunulmuştur. Öğrenciler tarihli ilgili web siteleri aracılığıyla tarih derslerinde okutulan içeriğe yönelik pek çok materyale ulaşabilmekte ve dersleri daha zevkli bir biçimde öğrenebilmektedirler. Buna ilaveten, internet klasik tarih ders kitaplarının tekilci bakış açısını kırarak, aynı tarihi konu üzerinde öğrencilere farklı görüşleri sunarak mukayese olanağı sağlamakta ve öğrencilerin kanıtları değerlendirebilme becerisini de geliştirmektedir. Bu çerçevede öğrenciler hem sosyal bilimlerin yapısını öğrenebilmekte ve hem de sosyal bilim anlayışı kazanabilmektedirler. Başka bir deyişle modern demokrasiler için vazgeçilmez olan çoğulcu bakış açısına katkı sağlanabilecektir. Bu nitelik ve beceriler sadece tarih öğretimine katkı sağlamamakta aynı zamanda sosyal bilgiler ve vatandaşlık eğitimi aracılığıyla öğrencilere kazandırılması hedeflenen amaçların bir kısmını da öğrencilere kazandırmaktadır.

İnternetin tarih derslerinde öğretmen ve öğrenciler için önemli bir başvuru kaynağı olmasına karşın özellikle web sitelerinin kullanılmasında öğrenciler bazı problemler yaşamaktadırlar. Yaşanan problemlerin bir kısmı şu şekilde sıralanabilir:

- Web sitesinin hazırlanış amacını tespit edememe
- Web sitesindeki bilgilerin siteye ne amaçla konulduğunu tespit edememe
- Web sitesindeki bilgilerin bilimsel olup olmadığını tespit edememe
- Web sitesindeki olgu ve genellemeler arasındaki farkı ayırt edememe
- Web sitelerindeki bilimselliği olmayan genellemelere dayalı bilgi ve görüşleri doğruymuş gibi ödevlerinde kullanma

- Web sitelerindeki bilimselliği olmayan bilgi ve görüşlere dayalı olarak yönlendirilme

Öğrencilerin tarihle ilgili web sitelerindeki bilgilerin bilimsel olup olmadıkları eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirememelerinin sebebi ise, bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) alanında yeterli bilgiye sahip olamamalarından ileri gelmektedir. Bilgi ve İletişim Teknolojileri önemli unsurlarında birisi yukarıda da bahsedildiği üzere bilgi okuryazarlığı olup, internete dayalı kaynakların eleştirel bir bakış açısıyla incelenmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede Bilgi ve İletişim Teknolojileri internete dayalı bilgilerin ön yargıya dayanıp dayanmadığı, doğru olup olmadığı ve uzman biri tarafından yazılıp yazılmadığını teşhis edebilmeleri gerekmektedir (Delilah 2005, p. 26). Bu sebeple hangi seviyede olursa olsun interneti kullanan bütün öğrenciler web sayfalarındaki bilgilerin eleştirel bir bakış açısıyla nasıl değerlendirilebileceği bilgi ve becerisine sahip olmalıdır. Bilginin katlanarak gittiği ve her gün farklı bilgilerin üretildiği bilgi çağında, öğrencilerin bilgi kaynaklarını eleştirel bir gözle incelemeleri onların yanlış bilgileneceklerine ve yönlendirilmelerine neden olmaktadır.

Farklı seviyelerdeki öğrencilerle yapılan çalışmalar yukarıdaki görüşü desteklemekte ve öğrencilerin bir kısmının internet dayalı bilgileri eleştirel bir bakış açısıyla incelemedikleri ve internetten indirilen bilgilerin sorgulanmadan doğrudan kullanıldığı görülmektedir (O'Sullivan & Thomas 2000; Haydn 2003a; Howe 1997, cited in Haydn 1993b; Wilkinson 2003; Delilah 2005; Ruthven, Hennessy, & Deany 2005; Childs, Twidle, Sorensen, & Godwin 2007).

Tarih web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla kullanımında öğrencilerin eleştirel düşünmeye dayalı bazı temel soruları sormaları gerekmektedir. Başka bir deyişle tarih web sitelerinin niteliklerini belirlemek ve sitelerindeki bilgilerin geçerliliğini ölçmek için bazı sorular sorulmalıdır. Bu soruların bir kısmı aşağıdaki gibidir Scarella (2001, p. 14):

- Web sitesindeki bilgiler araştırmaya mı, yoksa kişisel görüşe mi dayanıyor?
- Web sitesindeki bilgiler varsayıma mı yoksa olgulara mı dayanıyor?
- Eğer web sitesinde varsayım varsa bu varsayımlar mantıklı mı?
- Web sitesindeki bilgiler kendi içinde tutarlı mı? Farklı bakış açılarını gösteriyor mu?
- Web sitesi hangi kesime hitap ediyor
- Web sitesinde kullanılan dil bilimsel midir?
- Web sitesindeki bilgilere dayalı olarak ne tür sonuçlar ve genellemelere ulaşılmıştır
- Genellemeler ve sonuçlar olgulara mı dayanıyor?

Yukarıdaki sorular öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmektedir. Bu durum aynı zamanda temel vatandaşlık becerilerinin gelişimini olumlu yönde etkilemekte ve vatandaşlık dersinin amaçlarına da hizmet etmektedir. Buna ilaveten, eleştirel düşünme becerileri demokratik bir toplumda bireylerde bulunması gereken temel beceriler arasından bulunması nedeniyle demokrasinin gelişimine de önemli katkılar yapmaktadır. Yukarıdaki sorulara dayalı olarak tarih web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla incelenebilmesi için bir değerlendirme formu geliştirilmiştir (bkz Ek 1). Bu form daha ziyade üniversite öğrencilerinin kullanımı için hazırlanmıştır. Form

2006-2007 eğitim ve öğretim bahar döneminde Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programında yer alan Özel Öğretim Yöntemleri I dersinde geliştirilmiş olup, sosyal bilgiler öğretmen adayları tarafından kullanılmıştır. Öğretmen adayları bu forma dayalı olarak bir tarih web sitesini incelemişler ve deneyimlerini sınıflarındaki arkadaşlarıyla paylaşmışlardır.

Sonuç

Çağımızda her alanda çok hızlı bir değişim yaşanmaktadır. Bilgi katlanarak çoğalmakta ve insanlar bilgi ve iletişim teknolojileri sayesinde çok kısa sürede çok zengin ve farklı bilgi kaynaklarına ulaşabilmektedirler. Özellikle internet sayesinde eğitim kurumlarındaki öğrenci ve öğretmenler bilgiye çok kısa sürede ulaşmakta ve farklı coğrafyalardaki partnerleriyle bilgiyi paylaşabilmektedirler. Bu çerçevede dünyanın dört bir yanında ve ülkemizde öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma oranları, özellikle interneti kullanma oranları artmaktadır. Buna ilaveten öğrenciler internet aracılığıyla ödevlerinde kullanılmak üzere zengin bilgi kaynaklarına ulaşmaktadırlar. Bu çerçevede internetin en sık kullanıldığı derslerden birisi tarih dersleridir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı bu avantajların yanında, bazı problemlerin ortaya çıktığı da görülmektedir.

Tarih derlerinde öğrenciler kendilerine verilen ödevleri hazırlamak için internete başvurmakta ve bazen bilimsel geçerliliği olmayan bilgileri bilinçsizce kullanmaktadırlar. Bunun en önemli nedeni öğrencilerin bilgi okuryazarlığı becerilerinin düşük olması ve eleştirel düşünme becerilerine sahip olmamalarıdır. Bunun neticesinde özellikle internette geçerliliği ve güvenilirliği olmayan bilgiler öğrencilerin ödevlerine yansmakta ve öğrenciler yanlış bilgilenmektedir. Bu nedenle tarih ve diğer derslerde interneti her seviyede kullanan öğrencilere bilgi okuryazarlığı ve eleştirel düşünme becerilerinin kazandırılması gerekmektedir. Bilgi okuryazarlığıyla öğrenciler bilgiye ulaşma, bilginin geçerliliği ve güvenilirliğini eleştirel bir bakış açısıyla belirleme gibi becerileri kazanabileceklerdir. Bu çerçevede, özellikle tarih dersleri bünyesinde öğrenciler internete dayalı bilgileri daha sağlıklı bir biçimde değerlendirebilecekler ve tarih web sitelerindeki bilgilerin hangilerinin doğru olup olmadığı daha sağlıklı karar verebilme becerilerine sahip olabileceklerdir. Bu beceri ve nitelikler demokratik bir toplumda temel vatandaşlık becerileri arasında gösterilmektedir. Bu nedenle tarih dersleri bünyesinde tarih web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla incelenmesiyle ilgili beceri ve nitelikler vatandaşlık derslerini desteleyecektir. İlgili literatürün ışığı altında şu önerilerde bulunulabilir:

- Öğrencilere bir bilgi kaynağı olarak internetteki olası problemler hakkında bilgi verilmelidir
- Öğrencilere eleştirel düşünme ve bilgi okuryazarlığı hakkında eğitim verilmelidir
- Tarihsel bilginin niteliği hakkında öğrenciler bilgilendirilmelidir
- Öğrencilere tarih web sitelerinde bulunabilecek olası problemlerin nasıl tespit edilebileceği gösterilmelidir
- Tarih öğretmen adaylarının eğitimi aşmasında tarih web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla nasıl incelenebileceği aday öğretmenlere öğretilmelidir
- Tarih öğretmenlerine tarih web sitelerinin eleştirel bir bakış açısıyla nasıl incelenebileceği öğretilmelidir

Kaynakça

- Acun, İ. (2006) 'Bilgisayar Destekli Öğretim Uygulamaları' Bulunduđu Eser: C. Öztürk (Editör), Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi(313-334). Ankara: Anı Yayıncılık.
- American Library Association'a (1989). Presidential Committee on Information Literacy: Final Report, <http://www.ala.org/ala/acrl/acrlpubs/whitepapers/presidential.cfm>
- Bilgi Okuryazarlığı (2008) <http://library.tedankara.k12.tr/bilokur/index.html>
- Childs, A., Twidle, J., Sorensen, P., & Godwin, J. (2007). Trainee teachers' use of the Internet: opportunities and challenges for initial teacher education. *Research in Science & Technology Education* 25 (1), 77–97.
- Clarke, D.B., & Slotta, J.D. (2000). Evaluating media-enhancement and source authority on the Internet: the knowledge integrating environment. *International Journal of Science Education* 22 (8), 859–871.
- Delilah, H. (2005). The Internet and student research: teaching critical evaluation skills. *Teacher Librarian* 33 (2), 26–29.
- Demircioğlu, İ. H. (2007). Tarih Öğretiminde Öğrenci Merkezli Yaklaşımlar. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Fisher, D. (2004). History teaching with ICT: The 21th century's 'gifts of promethous?', ACE Papers Issue 7, Politics of Curriculum, 46-59.
- Haydn, T. (2003a). Computers and history. In T. Haydn & C. Counsell (Eds.), *History, ICT and Learning in the Secondary School* (pp. 11–37). London: Routledge-Falmer.
- Haydn, T. (2003b) What do they do with the information? In T. Haydn & C. Counsell (Eds.), *History, ICT and Learning in the Secondary School* (pp. 192–224). London: Routledge-Falmer.
- Knowledge Network Explorer (2003). *Strategies for using the Internet in the classroom*. Retrieved 5 March 2007, from Knowledge Network Explorer website: <http://www.kn.pacbell.com/wired/internet/internet-in-the%20classroom.htm>
- Oral, B. (2005). İnternet ve Eğitim. A. Tarcan. İnternet ve Toplum, Ankara, Anı Yayıncılık (89-116).
- O'Sullivan, M., & Thomas, S. (2000). Teaching Internet information literacy: a critical evaluation. *Multimedia Schools* 7 (2), 40–44.
- Ruthven, K., Hennessy, S., & Deany, R. (2005). Incorporating Internet resources into classroom practice: pedagogical perspectives and strategies of secondary-school subject teachers. *Computer & Education* 44, 1–34.
- Somi, N.G., & De Jager, K. (2005). The role of academic libraries in the enhancement of information literacy: a study of Forth Hare Library. *South African Journal of Library & Information Science* 71 (3), 259–267.
- Twidle, J., Sorenson, P., Childs, P., Godwin, J., & Dussart, M. (2006). Issues, challenges and needs of student science teachers in using the Internet as a tool for teaching. *Technology, Pedagogy and Education* 15 (2), 207–221.
- Wilkinson, A. (2003). Getting started in history and ICT. In T. Haydn & C. Counsell (Eds.), *History, ICT and Learning in the Secondary School* (pp. 225–248). London: Routledge-Falmer.

Ek 1: Tarih web sitesi değerlendirme formu

Öğrencinin İsmi:
URL:
Web Sitesinin Başlığı:
Web sitesini kim hazırladı veya hazırlattı?
Web sitesi akademik, ticari, resmi veya bir haber grubuna mı aittir?
Web sitesinin amacı nedir?
Web sitesinin hazırlanış amacı açık mıdır?
Web sitesini hazırlayanın kimliği hakkında ne biliyorsunuz?
Web sitesi güvenilir midir?
Web sitesindeki bilgiler kişisel görüş veya araştırmaya dayalı bilgilerden mi oluşmaktadır?
Web sitesindeki bilgiler varsayımlara dayanıyorsa bunlar mantıklı mıdır?
Web sitesindeki bilgiler objektif bir şekilde sunulmuş mudur?
Web sitesinde önyargı var mıdır?
Web sitesindeki bilgiler farklı bakış açılarını sunuyor mu?
Web sitesi ne zaman hazırlanmıştır?
Web sitesi hazırlandıktan sonra yenilenmiş midir?
Web sitesindeki bilgiler güncel midir?
Web sitesindeki bilgiler eğitim amaçlı kullanılabilir mi?
Web sitesindeki bilgileri aynı bilgileri içeren diğer web siteleriyle karşılaştırdınız mı?
Eğer karşılaştırdıysanız aradaki farklar nelerdir?
Web sayfasının hazırlanış amacı, web sayfasındaki bilgilerin güvenilirliğini ve objektifliğini etkilemekte midir?

EXAMINING HISTORY WEB PAGES IN A CRITICAL VIEW IN HISTORY COURSES*

İsmail H. DEMİRCİOĞLU*

Abstract

Internet is one of the important tools in the modern world which is being often used in schools. Especially, in history courses, history web pages are used to gather information for homework. Although Internet is one of the important tools in history courses, some of the history web pages used by student in history courses contain unreliable and false information. The reason why some students use unreliable web pages is examined it seems that students do not have adequate information about reliable and unreliable history web pages. The purpose of this paper is to describe how history web pages are examined in a critical way in the light of the related literature. Development in Information and Communication Technology (ICT) affects in all aspects of the human being. Today, Internet which is one of the main elements of ICT has entered in schools and education institutions. Teachers and students use Internet so often in education activities. As the history web pages used by students are examined, it seems that some of these web pages contain unreliable information. Some students in history courses use the information of unreliable web pages. As a result of this, these students learn history in the light of this unreliable information. For this reason, in history courses, students make non-scientific generalization based on unreliable information.

Key Words: History education, history web pages, examining history web pages

* This paper was presented in the International Symposium on Social Sciences Education in Çanakkale in May 2008.

** Associate Prof.; Karadeniz Technical University, Fatih Faculty of Education, Department of Secondary Education Social Studies.